

1.
Osaat kertoa,
millaiset
häiriötilanteet
ovat mahdollisia.

2.
Osa ottaa
käyttöön keinoja
häiriötilanteisiin
varautumiseksi.

3.
Osaat kertoa,
miten häiriötilanteessa
tulisi toimia.

OPPITUNTI 4:

**HÄIRIÖTILANTEET
JA SISÄLLE SUOJAUTUMINEN**

NOUHÄTÄ!

PELASTUSTAITOKAMPANJA

Mitä tarkoittaa häiriötilanne? Entä kotien varautuminen?

72h

Häiriötilanteita ovat esimerkiksi:

- **Pitkittynyt sähkökatko**, joka aiheuttaa tilanteen, jonka takia yhteiskunnan tarjoamat palvelut häiriintyvät tai jopa keskeytyvät.
- **Vedenjakeluhäiriö**. Vedenjakeluhäiriössä vettä ei tule tai se voi olla esimerkiksi saastunutta.

Varautuminen: Valmistautumista ennakolta esimerkiksi sähkökatkoihin tai vedenjakelun ongelmiin.

Mitä kautta luotettava tieto häiriö- ja vaaratilanteessa löytyy?

Huom! Hätäkeskukseen ei pidä soittaa.

- Ylen verkkosivut ja Yle-uutiset
- 112 Suomi –sovellus

Ladatkaa **112 Suomi -sovellus** puhelimiinne ja tutustukaa sen toimintoihin yhdessä.

Tutustukaa yhdessä esimerkiksi Ylen verkkosivuilta löytyviin vaaratiedotteisiin. Keskustelkaa, miten ne eroavat esimerkiksi uutisista ja some-sisällöstä.

Miten sähkökatko vaikuttaa arkeen?

Eivät toimi:

- Kodin sähkölaitteet, esimerkiksi valot
- Vesipisteet, esimerkiksi suihku
- Kauppojen korttimaksupäätteet
- Bensapumput
- Puhelimet ja muut akkulaitteet toimivat, kunnes akku loppuu

Miten sähkökatko vaikuttaa arkeesi?
Mitkä asiat eivät toimi?

Mistä sähkökatkot johtuvat?

Syitä voivat olla esimerkiksi:

- Luonnonilmiöt, esimerkiksi myrskyt
- Tekniset viat
- Sähkönjakelun keskeytys esimerkiksi energiapulan vuoksi
- Tulipalot ja onnettomuudet

Oletko kuullut tai lukenut jostain pidemmästä sähkökatkosta? Muistatko mistä sähkökatko johtui?

sahkokatkokartta.fi

Miten vedenjakeluhäiriö vaikuttaa arkeen?

Vettä ei tule tai se voi olla esimerkiksi saastunutta.

Eivät toimi tai ei voi käyttää:

- Suihkut, hanat, WC-pönttö...

Vettä tarvitaan mm.

- Juominen (myös lemmikit)
- Ruoanlaitto
- WC-pöntön huuhtelu
- Käsien peseminen ja muu hygienia

Miten
vedenjakeluhäiriö
vaikuttaa arkeesi?
Mitkä asiat eivät toimi?
Mihin kaikkeen vettä
tarvitaan?

Mistä vedenjakeluhäiriöt johtuvat?

Syitä voivat olla esimerkiksi:

- Sähkökatkot
- Veden saastuminen
- Tietyöt
- Vesijohtoverkoston korjaukset

Oletko kuullut
tai lukenut
vedenjakeluhäiriöstä?

Muistatko mistä
häiriö johtui?

Häiriötilanteisiin voi varautua ennakkoon

Kotoa on hyvä löytyä:

- Helposti valmistettavaa ja kaikille perheenjäsenille sopivaa ruokaa
  - Lemmikkien ruokaa
  - Pullovettä
  - Vesiastiat (puhtaat ja kannelliset)
  - Roskapusseja
  - Kosteuspyyhkeitä
  - Vessapaperia
  - Resepti- ja särkylääkkeet
  - Tasku- tai otsalamppuja
  - Paristoja
  - Paristoilla toimiva radio
- Alkusuunnitusvälineet
  - Ensiapuvälineet
  - Varavirtalähde
  - (joditabletteja)

Miksi juuri nämä asiat ovat listalla?

Mitä kotoa olisi hyvä löytyä?

72

MITÄ TARVITAAN HAIRIÖTILANTEIDEN VARALLE?

Jos vettä ei tule

- Nouda vettä vedenjakelupisteeltä.
- Tarvitseeko joku apua veden kuljettamisessa?
- WC:n voi vetää vain kerran. Pönttöön voi asentaa roskapussin, johon tehdään tarpeet, jonka jälkeen pussi vietään sekajätteeseen.

Jos vesi on saastunutta

- Teippaa jokaiseen vesihanaan saastuneesta vedestä varoittava lappu.
- Kun puhdasta vettä on taas saatavilla, muista puhdistaa kaikki laitteet ja astiat, joihin saastunutta vettä on voinut joutua kuten esimerkiksi kahvinkeitin.

Noudata vesihuoltolaitoksen ohjeita veden käytön ja mahdollisen keittokehotuksen suhteen.

Miten muistat, että vettä ei saa käyttää vaikka sitä hanasta tulee?

Miten huolehdit, että muut tietävät tai muistavat?

Milloin ja miksi sisälle täytyy suojautua?

- Myrkyllinen savu, kun lähialueella on tulipalo.
- Liikenteessä on tapahtunut vaarallisten aineiden onnettomuus.
- Säteilyvaara esimerkiksi ydinvoimalaonnettomuudessa.

Yleisen
vaaramerkin
soidessa
**suojaudu
sisälle.**

**Yleinen
vaaranmerkki**

Testiääni

Vaaramerkkijärjestelmän
toimivuutta testataan
**joka kuukauden
ensimmäisenä
arkimaanantaina
klo 12.00.**

Toiminta suojautumistilanteessa

Tilasta on pyrittävä tekemään mahdollisimman tiivis.

- Sulje ovet ja ikkunat.
- Tiivistä raot.
- Pysäytä ilmanvaihto.
- Seuraa annettuja ohjeita.
- Väestönsuojat laitetaan käyttökuntoon ja niihin mennään vain viranomaisten kehotuksesta.

Tiedätkö,
onko kotonasi koneellista
ilmanvaihtoa?
Voiko sitä sammuttaa itse?
Osaatko sammuttaa kotisi
ilmanvaihdon?